

PIPLIA

1
2022

Muutosvoimana lukutaito

voimasanoja
PIPLiA.

voimasanoja

PIPLIA.Suomen Pipliaseura | www.piplia.fi

Kielelläni ei
ole yhtäkään
sanaa, jota sinä,
Herra, et tuntisi.

Ps. 139:4

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Muutosvoimana lukutaito
- 6 Maailmanlaajuinen lukutaitotyö saa vahvistusta suomalaisesta osaajasta
- 7 Kinkerien perintö vaikuttaa yhä
Lukutaitoa Suomesta maailmalle
Kolumni Richard Brewis
- 8 Kun sanat löytävät oikean paikkansa
- 9 Idiomit ovat hauskoja – ja haastavia
Käännösnurkka Chris Pekka Wilde
- 10 Vanha testamentti suomennetaan uudelleen
- 12 Ajankohtaista
- 14 Ihana maa on tullut osakseni
Raamattumietiskely Anni Pesonen
- 15 Yhteystiedot

Pipliaseura tekee työtä, jotta ihmiset tavoitetaan heidän omalla kielellään. Käännämme ja kustannamme Raamattua sekä herätämme mielenkiintoa sanaa kohtaan. Edistämme työmme kautta lukutaitoa ja parannamme syrjäytettyjen asemaa. Piplia on Suomen Pipliaseuran jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti on maksuton, ja sen voi tilata myös muut kuin jäsenet.

Päätoimittaja Markku Kotila | **Vastaava toimittaja** Terhi Huovari |

Graafinen suunnittelu ja kuvankäsittely Anu Tuomainen

Toimitus ja osoitteen muutokset Suomen Pipliaseura | **Osoite** PL 54, Maistraatinportti 2 A, 00241 Helsinki

Puh. 010 838 6500 info@piplia.fi | Bookwell Oy, Porvoo 2022. Käytämme FSC-sertifioitua paperia.
ISSN-L 1236-7869 | ISSN 1236-7869 (painettu) ISSN 1799-7518 (verkkopainatus)

LAHJOITUSTILI

DANSKE BANK FI 58 8000 1800 0557 83

KANSI JA AUKEAMAN KUVA: ARI VITIKAINEN, SPS

pääkirjoitus MARKKU KOTILA

Paikallinen osaaminen vahvistuu

Pioliaseurassa valmistellaan uutta strategiaa tuleville vuosille. Keskeinen elementti strategiassa on paikallisen osaamisen vahvistaminen. Perinteinen malli rakentuu sille, että suomalainen asiantuntija lähtee yhteistyömaahan lähetystyöntekijänä ja kääntää muutaman paikallisen ihmisen avustamana Uutta testamenttia paikalliselle kielelle.

Pioliaseurojen malli on toinen. Käännöstyön käytännön järjestelyistä vastaa paikallinen pioliaseura. Suomen Pioliaseuran palveluksessa olevien käännöstyön asiantuntijoiden tehtävä on kouluttaa paikallisia kääntäjiä ja huolehtia laadunvalvonnasta. Kullakin asiantuntijalla voi olla vastuullaan jopa kymmenen käännöshanketta. Näin asiantuntemus kertaantuu yhä useamman omaisuudeksi. Tässä lehdessä kerrotaan **Chris Pekka Wilden** työstä.

Samalla tavalla toimimme myös lukutaitotyössä. Vahvistamme pioliaseurojen osaamista globaalisti ja paikallisesti. Tässä lehdessä esittelemme **Kimmo Kososen**, joka aloittaa lukutaitotyön johtajana. Kimmolla on vuosien kokemus lukutaidon edistämisestä vähemmistökielillä.

Luku- ja kirjoitustaito parantaa mahdollisuuksia elannon ansaitsemiseen. Ihmiset voivat lukea terveyden ja maatalouden asioista. Lisäksi ihmiset voivat oppia lukemaan lomwenkielistä Raamattua.

- **Grace Banett**,
opettaja, 23 v., Magambe

Muutosvoimana lukutaito

Piipiaseuran vuositeema, Muutosvoimana lukutaito, nostaa esiin lukutaitotyön merkitystä erityisesti Keniassa, Malawissa ja Tansaniassa. Turkanankieliset lukutaitoluokat Keniassa kokoavat naisia ja miehiä opiskelun pariin.

Turkana on toiseksi suurin lääni ja samalla myös yksi Kenian köyhimmistä alueista. Väestö saa elantonsa karjasta ja maanviljelystä. Lukutaidottomuus on hyvin yleistä, sillä vain puolet kouluikäisistä lapsista menee kouluun. Tämä on huomattavasti alle Kenian keskitason koulunkäyntiluvuissa. Turkana-aikuisista lukutaitoisia on vain joka viides. Kiinnostus lukutaidon opiskeluun on kuitenkin kasvussa.

Turkanan läänin koulutusasioita johtava viranomainen on nainen. Hän ja muut naisjohtajat, kuten naispuoliset kyläpäälliköt, ovat keskeisiä roolimalleja naisille ja tytöille opiskelun merkityksestä.

- Kynän kädessä pitäminen oli minun elämäni melkoinen merkkipaalu. Oppimisen kokeminen on tapahtunut yksin Jumalan armosta, opiskelija **Christine Nataba** kertoo.

Kenian Piipiaseura lukutaitotyön koordinaattori **Joseph Irungu** kertoo käytännön havaintojaan: - Naisjohtajat ovat esimerkkejä siitä, miten luku- ja kirjoitustaito avaa

ovia eteenpäin. Johtavassa asemassa olevilla naisilla on merkitystä myös kylien miehille. Naiset saavat kokonaiset perheet tulemaan oppimisen piiriin.

Miesten ääni - lukutaito-oppia myös miehille

Turkana-läänissä naiset opiskelevat lukutaitoa 20 kylässä (2021). Luokkiin kokoontuu viikoittain lähes 600 oppilasta. Heidän joukossaan on myös iso joukko miehiä, jotka haluavat oppia saman taidon kuin naisetkin. Ketään opetukseen tulijaa ei käännytetä pois.

Lukutaito-ohjelma vastaa aikuisten suureen koulutustarpeeseen. Lukutaito mahdollistaa perheille paremman osallisuuden yhteiskunnassa, kuten tien jatko-opintoihin valtion koulutusjärjestelmässä.

Kaikki edellisen vuoden lukutaitokurssin läpäisseet pääsivät jatkamaan opintojaan. Jatkokurssilla keskitytään englannin, swahilin, numeroiden ja laskutaidon opiskeluun Kenian opetusministeriön opetusohjelman mukaisesti.

Ulos pimeydestä

Jatkokurssilla opiskeleva **Paulo Ekitalan** toimii ”miesten äänenä” ja kertoo ajatuksiaan lukutaidon merkityksestä itselleen. – Olen 40-vuotias mies Turkana-järven läheltä. Halusin astua ulos pimeydestä. Työskentelin koulun keittiöllä kokkina, mutta samalla olin lukutaidoton. Minun piti valmistaa päivittäin riittävä määrä ruokaa lapsille, mutta en osannut laskea, montako ateriaa tarvittiin. Välillä osa lapsista jäi ilman ruokaa. Häpesin suuresti joka kerta, kun niin tapahtui.

Lukutaito-opiskelu on vahvistanut Paulon itsetuntoa ja antanut hänelle luottamusta siihen, että hän pystyy oppimaan. Paulon harras toive on, että lukutaitotyö tavoittaisi yhä uusia Turkana-kyliä.

Lukutaito-ohjelma toimii muutosvoimana

Turkanankielisen työn vaikutuksia on jo näkyvissä. Nuorten tyttöjen parissa kiinnostus lukutaidon opiskeluun on kasvanut. Lukutaito-ohjelmaan sisältyy valistustyötä vanhemmille, jotta nämä sallisivat tyttärilleen myös virallisen koulunkäynnin.

Koulussa tytöt hankkivat monia hyödyllisiä taitoja elämää varten. He oppivat vieraita kieliä, kuten englantia ja voivat päästä opiskelemaan pidemmällekin. Myös monet tytöt itse ovat kieltäytyneet avioliitosta hyvin nuorina ja halunneet mennä kouluun.

Nuorten tyttöjen ajatuksia sanoittaa 14-vuotias **Christine Nangolol** seuraavasti:
– Lukutaidon opiskelu on muuttanut elämäni. Minulle on valjennut koulutautumisen merkitys. Nyt pystyn jo lukemaan sujuvasti ja kirjoittamaan hyvin. Tämän lukutaitokurssin jälkeen aion jatkaa opintoja kolmannella luokalla virallisessa koulussa.

Kuva: Luku- ja kirjoitustaidon oppiminen on meille elämämme suurimpia saavutuksia.
– Christine Nataba

Monipuolinen
aineistopaketti
lukutaitotyöstä:
piplia.fi/globaalikasvatus
Aiheeseen liittyvät
koulutukset ja webinaarit:
piplia.fi/tapahtumakalenteri

Miksi kääntäisimme Raamattua, jos sitä ei osata lukea? Tähän tiivistyy syy, miksi Yhtyneiden Raamattuseurojen verkosto UBS (United Bible Societies) panostaa lukutaito-opetukseen. Lukutaitotyö on myös Suomen Pipliaseuran yksi keskeinen painopiste.

Maailmanlaajuinen lukutaitotyö saa vahvistusta suomalaisesta osaajasta

KT **Kimmo Kosonen** aloitti tammikuun alussa lukutaitotyön johtajana Suomen Pipliaseuran palveluksessa. Samalla hän johtaa Yhtyneiden Raamattuseurojen kansainvälistä lukutaitotyötä maailmanlaajuisesti. Aiemmin Kosonen toimi koulutus- ja lukutaitotyössä Suomen Lähetysseuran työntekijänä SIL International -järjestössä Aasiassa.

Opetus äidinkielellä tärkeää

Kosonen on viimeisten 20 vuoden ajan toiminut konsulttina ja tehnyt akateemista tutkimusta, kouluttanut järjestöjä, virkamiehiä, poliitikkoja ja asiantuntijoita. Taaksepäin katsoessaan Kosonen miettii, ettei olisi opiskelijana 90-luvulla voinut uskoa olevansa joskus pitämässä esimerkiksi esitelmää yhdentoista eri valtion opetusministereille äidinkielen opetuksen ja lukutaidon merkityksestä.

Lähetystyössä työskentelevälle tämä kertoo siitä, miten Jumala toimii meidän ihmisten kautta. Pitkäjänteisen työn seurauksena on luotu laaja verkosto. Työn tulokset ovat nähtävissä vähemmistökielipolitiikan muutoksessa. On tärkeää, että lukutaidon opetus äidinkielellä, tai monikielisten ihmisten tapauksessa vahvimalla kotona puhutulla kielellä, saisi vahvemman aseman myös yhteiskunnallisesti. Useimpien

vähemmistökielten puhujat käyvät koulua maan valtakielellä, ja tutkimukset osoittavat, että oppimistulokset ovat vaihtelevan kehoja. – Lukutaito on ytimeltään sitä, että ihmisen aivot ymmärtävät, että se, mitä puhutaan, voidaan ilmaista myös joillain merkeillä, kirjaimilla. Käytettäessä kieltä, jota oppija ei juuri osaa, tätä yhteyttä ei kovin helposti synny, Kosonen korostaa.

Pitkä ura ulkomailla kantaa tulevaisuudessakin

Kimmo Kosonen on suurimman osan aikuisiästään asunut Aasiassa. Ulkomailla vietettyjen vuosien tärkeimmäksi opiksi hän nostaa ihmisten eri-

laisuuden ymmärtämisen. Kosonen on vakuuttunut siitä, että kaikkien kanssa voi tulla toimeen erilaisista taustoista, kielestä tai kulttuurista riippumatta.

– Tämän työn kautta maailmanlaajuinen Kristuksen kirkko on yhtä. Meillä on jotain, a mitä voimme antaa heille, joilta se puuttuu, Kosonen summaa seurakuntien tuen merkityksen.

Seurakuntien rukoukset kantavat, mutta siunaus tulee takaisin. Kirkoissa maailmalla rukoillaan ja kiittää saadusta avusta ja muistetaan sisaria ja veljiä Suomessa.

* KOLUMNI

TEKSTI: Richard Brewis

Richard Brewis on Suomen Piplia-seuran kansainvälisen työn johtaja, joka jäi eläkkeelle tammikuun lopussa 2022. **Kiitämme Rikua ansiokkaasta työstä** erityisesti kansainvälisen lukutaitotyön laajentamiseksi ja kehittämiseksi Yhtyneiden Raamattuseurojen piirissä.

Kinkerien perintö vaikuttaa yhä ***Lukutaitoa Suomesta maailmalle***

Reformaatio vahvisti yksilön asemaa suhteessa auktoriteetteihin. Kun jokainen saattoi itse lukea Raamattua, jokainen pystyi myös arvioimaan paremmin, mitä hänelle Raamatusta kerrottiin. Ongelmaksi osoittautui Suomessa se tosiasia, että 1500-luvulla kansa oli käytännössä lukutaidoton. Kesti kaksi ja puoli vuosisataa ennen kuin lukutaito levisi maaseudulle.

Ennen koululaitoksen yleistymistä ihmiset oppivat lukemaan kinkereillä. Kinkerit olivat rippikoulua edeltänyt opetustapahtuma. Niillä opeteltiin lukemaan Raamattua ja Katekismusta. Opettajana kinkereillä toimi yleensä pappi tai lukkari. Kinkerit alkoivat rukouksella ja virrellä, minkä jälkeen ihmisten ulko- ja sisälukutaito tarkastettiin perhekunnittain. Seuraavaksi pappi tai lukkari piti yleisen kristinopin kuulustelun, jossa selvitettiin, kuinka hyvin kinkeripiirin asukkaat ymmärsivät Katekismusta.

1800-luvun alkupuolella Raamattu oli löytänyt tiensä alle 20 000 suomalaisen käsiin. Maan väkiluku oli tuolloin noin miljoona asukasta. Raamattu oli pappien, oppineiden ja aateliston kirja – tavallinen kansa opetteli siitä osia ulkoa ja kuunteli Jumalan sanaa kirkossa. Raamattu oli kallis, ja myös viimeinen

painos oli myyty loppuun 1800-luvun alkuun mennessä. Tähän tilanteeseen syntyi Suomen Pipliaseura vuonna 1812. Seuran tavoitteena oli tarjota kohtuuhintaisia Uusia testamentteja tavallisille ihmisille. 1800-luvun alussa puolet suomalaisista osasi lukea, vaikka kirjoitustaito oli vielä harvinainen. Tietokirjailija **Pirkko Leino-Kaukiais**en mukaan vasta 1880-luvulla kirjoitustaitoisia oli 13 prosenttia kansasta.

Valinta paneutua määrätietoisesti lukutaidon lisäämiseen kuuluu Pipliaseuran periaatteisiin. Raamattujen julkaiseminen lukutaidottomille ihmisille ei ole järkevää toimintaa. Nykypäivänä Suomessa osataan lukea, mutta teemme työtä maailmanlaajuisesti.

Lukutaidon edistäminen on Pipliaseuran ydintoimintaa, etenkin niissä maissa, jossa lukutaidottomuusaste on korkea. Lukutaitoa naisille Afrikassa -hanke on hyvä esimerkki tästä. 20 000 naista oppii lukemaan vuoteen 2024 mennessä. Lukutaitohaaste on edelleen suuri. Maailmassa on yhä 773 miljoonaa lukutaidotonta ihmistä ja 2/3 näistä naisia.

Kun sanat löytävät oikean paikkansa

Siitä on lähes 70 vuotta, kun asun kielelle käännettiin Uusi testamentti. Vanhaa testamenttia ei alettu kääntää, koska varoja työhön ei ollut. Asun kieltä puhuu yli puoli miljoonaa ihmistä Pohjois-Tansaniassa, Kilimanjaro-vuoren juurella. Heistä noin puolet on kristittyjä.

Asunkieliset kirkot ovat kaivanneet koko Raamattua jumalanpalveluselämänsä tueksi. Nyt toiveiden toteutuminen häämöttää, sillä Vanhan testamentin kääntäminen alkoi vuonna 2020, ja sen tultua valmiiksi tehdään laaja uudistus myös Uuden testamentin tekstiin.

Vaikka valtaosa asun kielen puhujista käyttää sujuvasti myös alueen muita kieliä, kuten swahilia ja englantia, on omankielisen Raamatun kaipuu käsin kosketeltavaa.

– Oman Raamatun kautta asunkieliset voivat tulla osaksi Raamatun tarinaa ja tuntea Jumalan sanan entistä henkilökohtaisemmin, sanoo raamatunkääntäjä **Imani Chediel Mgonja**.

Pitkä odotus kääntyy siunaukseksi
Pastori Imani on aloittanut raamatunkääntäjänä kaksi vuotta sitten. 33-vuotias luterilaisen kirkon pappi on syntynyt ja kasvanut asunkielisellä alueella Samen kaupungissa. Hänen perheeseensä kuuluu vaimo ja kaksi lasta. Työ raamatunkääntäjänä on hänelle valtavan tärkeää. – Että saan olla osa tätä projektia, on minulle elämäni tilaisuus! Tarve koko Raamatulle asun kielellä on ollut yhteisömme kipupiste pitkään. Nyt olen yksi kääntäjäistä, se on suuri siunaus, Imani kertoo.

Viime syksynä suomalainen käännöskonsultti **Chris Pekka Wilde** kävi Tansaniassa opettamassa kääntäjille Paratext-ohjelman käyttöä ja käännösperiaatteita. Nyt nelihenkinen

käännöstiimi tekee työtä tiiviisti yhdessä, toistensa tekstiluonnoksia kommentoiden.

Raamattu on uskon perusta

Useimmat asunkieliset osaavat puhua ja lukea maan valtakieltä swahilia ja englantia. Miksi Raamattu pitää saada myös asun kielellä? – Raamattu on enemmän kuin vain kirja. Se on minun uskon perusta kristittynä, Imani toteaa. Jumalan puhe omalla kielellä painuu suoraan sydämeen, ja siitä on helpompaa ammentaa hengellistä viisautta.

Imani kuvailee Vanhan testamentin lukukokemusta toisella kielellä näin: – Olen lukenut joitain Vanhan

KUVAT: SPS, UNPSLASH

testamentin kirjoja englanniksi, ja koko Vanhan testamentin swahiliksi. Kun luen sitä toisella kielelläni, tuntuu, että pitäisi olla enemmän taustatietoa saatavilla.

Uutta ymmärrystä

– Kun kävin läpi Toista Mooseksen kirjaa, jae 14:15 pysäytti minut. ”Miksi sinä huudat minua avuksi? Käske israelilaisten lähteä liikkeelle.” Tästä jakeesta on tullut minulle hyvin tärkeä.

Jumalan sanat Moosekselle ovat antaneet Imanille rohkeutta mennä eteenpäin käännöstyössä silloinkin, kun edessä on haasteita. Erityisen hankalilta käännösratkaisut ovat tuntuneet, kun asun kielestä ei ole löytynyt vastaavaa termiä jollekin sanalle Vanhassa testamentissa.

– Omassa perinteessämme ei ole lainkaan termiä joillekin Vanhan testamentin ruoille, eläimille tai joidenkin ihmisten ja paikkojen nimille. Silloin pitää ensin ymmärtää konteksti ja pureutua merkityksiin sanojen takana sen sijaan, että voisimme vain suoraan kääntää sanoja, Imani kuvaa työprosessia.

Työ kääntäjän roolissa on ollut myös Imanille itselleen hengellisesti antoisaa. – Tapa, jolla katson, ymmärrän ja luen Pyhää Raamattua, on muuttunut. Nämä kirjat, joita minulla on ollut etuoikeus käydä läpi kollegoideni kanssa, ovat tarjonneet aivan uudenlaista valoa kääntämiseen ja kirjoitusten ymmärtämiseen.

Pala palalta asunkielinen Vanha testamentti saa muotonsa käännöstiimin käsissä. Tänä vuonna kääntäjät työskentelevät historiakirjojen, kuten Aikakirjojen, Kuninkaiden kirjojen ja Tuomarien kirjan parissa. Käännöksiä lukemaan ja arvioimaan tulee myös ohjausryhmä, joka koostuu seuraakuntien vastuhenkilöistä.

– Se tunne, kun kokee löytäneensä oikean sanan oikeaan paikkaan asun kielellä, tekee Raamatun sanasta minulle entistäkin läheisempää, Imani kertoo.

Käännösrukka on Piplia-lehden palsta, jossa nostetaan esiin erilaisia näkökulmia ja havaintoja raamatunkäännöstyöstä.

Käännösrukka

Idiomit ovat hauskoja – ja haastavia

Keski-Tansanian njamwezin kielen käännöstä tarkistettaessa on mietitty uudelleen useita idiomeja, koska ”sanatarkasti” käännettyinä niitä on vaikea ymmärtää.

Heprean kielellä jakeessa

1. Samuel 24:3 kerrotaan, että Saul meni luolaan ”peittämään jalkansa”. Tämä on korrekti tapa sanoa, että hän meni tarpeilleen. Tässä kohtaa njamweziksi ei käännetä ”sanoja” vaan merkitys, ja käytetään kulttuurille soveliaista fraasia: ”Meni auttamaan itseään.”

Jakeissa Joosua 1:7 ja 23:6 kansaa kehoitetaan seuraamaan lakia poikkeamatta siitä ”oikealle tai vasemmalle.” Koska rintamasuunnalla ei ole tässä asiayhteydessä merkitystä, kehoitus muotoiltiin njamweziksi uudelleen näin: ”Noudattakaa lain jokaista osaa.”

Jakeen Joosua 10:6:n koevedoksessa puolestaan gibeonilaiset pyytävät Joosualta apua näillä sanoilla: ”Älkööt kätési väsykö palvelijoittesi vuoksi.” Jotta Joosua ymmärtäisi njamwezin kielellä, mitä häneltä odotetaan, käännös selkeytettiin näillä sanoilla: ”Älä hylkää meitä.”

Teksti Chris Pekka Wilde

Kirjoittaja on raamatunkäännöstyön johtava asiantuntija Suomen Pipliaseurassa. Hän keskittyy tällä hetkellä Tansanian, Kenian ja Namibian raamatunkäännöstyöhön.

Vanha testamentti suomennetaan uudestaan

Piipiasseura on aloittanut tammikuussa 2022 Vanhan testamentin kääntämisen uudelleen alkukielestä suomeksi. VT2028-nimen saanut käännöshanke on jatkoa vuosi sitten julkaistulle UT2020-käännökselle.

Lähestymistavassa on edelleen keskeistä käännöksen mobiilikäyttö ja että kääntämisen aikana fokus on vastaanottajien kielentajussa.

Vanhan testamentin tekstimassa on noin kolme kertaa laajempi kuin Uuden testamentin. Siten kääntäminen vie ryhmältä kuusi-seitsemän vuotta.

Kääntäjät aloittivat Ruutin kirjasta

Piipiasseuraan on valittu neljä uutta työntekijää, jotka tekevät käännöksen tulevina vuosina. Tammikuussa aloittivat eksegetiikan asiantuntija TT **Hanna Vanonen**

ja kieliasiantuntija FT **Tuomas Juntunen**. Elokuussa aloittaa toinen kääntäjäpari: eksegetiikan asiantuntija TT, FM **Kirsi Valkama** ja kieliasiantuntija FT **Katja Seutu**, jotka keskittyvät Psalmien kääntämiseen.

Kääntäminen on suunniteltu vaiheittain niin, että tekstikokonaisuudet etenevät kääntämisen kannalta sopivassa järjestyksessä ja laajuudeltaan sopivissa jaksossa.

Kääntäjäpari Vanonen ja Juntunen tarttui ensimmäiseksi kolmen kirjan jaksoon: Ruut, Joona ja Ester. Ekumeenisen ohjausryhmän jäsenet kääriivät hihansa ensi kertaa helmikuun puolivälissä, kun kyseiset käännökset siirtyivät heidän kommentoitavakseen. Jokainen käännösjakso testataan myös erilaisilla tavallisilla lukijoilla, ja saatu palaute otetaan huomioon tekstin viimeistelyssä.

Toinen kääntäjäpari Valkama ja Seutu aloittaa elokuussa Psalmen kääntämisen. Psalmi on tarkoitus julkaista erikseen vuonna 2023.

Ekumeeninen ohjausryhmä antaa palautetta

Ekumeenisen ohjausryhmän tehtävänä on vahvistaa kääntämisen periaatteet sekä kommentoida kaikkia käännöstekstejä vaiheittain koko kuuden-seitsemän vuoden ajan.

Seitsemänhenkiseen ekumeeniseen ohjausryhmään kuuluu kolme Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nimeämää edustajaa sekä yksi ortodoksisen

kirkon, yksi katolisen kirkon ja yksi Suomen vapaakristillisen neuvoston edustaja. Lisäksi ohjausryhmässä on suomen kielen asiantuntija yliopistosta.

Ohjausryhmän jäsenet ovat: Vanhan testamentin ja lähialojen tutkimuksen professori **Jutta Jokiranta** (ev.lut.), hiippakuntadekaani dosentti **Marko Marttila** (ev.lut.), raamattuteologian koulutaja TM **Mika Aspinen** (ev.lut.), TT **Juho Sankamo** (kat.), isä **Hariton** (TM Kari M. Ranttilä, ort.), Th.M. **Esa Hyvönen** (SVKN) ja suomen kielen professori **Hanna Lappalainen**.

Mika Aspinen ja Hanna Lappalainen olivat myös UT2020-käännöksen ohjausryhmässä ja tuovat siten jatkuvuutta ryhmän työskentelyyn.

Piipiaseuran hallitus vahvistaa käännöksen

Kun Psalmen osalta vuonna 2023 ja muun kääntämisen osalta vuonna 2028 ollaan lähellä julkaisua, Piipiaseuran projektiryhmä ja kääntäjät viimeistelevät käännöstekstin. Piipiaseuran hallitus vahvistaa käännöksen.

Piipiaseuran projektiryhmä toimii hankkeen johtoryhmänä. Siihen kuuluvat: FM **Terhi Huovari**, hankkeen vetovastuu; TT **Seppo Sipilä**, käännöstyön ohjaus; TM **Antti Siukonen**, tekniset ratkaisut ja TT **Markku Kotila**, ohjausryhmän pj.

Mistä käännetään?

Kun UT2020 käännettiin koineekreikasta, Vanha testamentti käännetään Raamatun hepreasta ja arameasta. Hankkeessa ei siis olla tekemässä uusittua käännöstä jonkin aiemman suomennoksen pohjalta vaan täysin uusi käännös lähtien alkukielestä.

Mutta ennen kuin Vanhan testamentin kanssa päästään alkua pidemmälle, herää kysymys: mistä tekstistä käännetään? VT28-ohjausryhmää aihe puhuttu välittömästi.

Nykyihmiset ovat tottuneet ajattelemaan Raamattua kirjana, mutta Vanhan testamentin syntyajankohdoin tai edes ajankulun alussa ei ollut vakiintunutta käsitystä yhdestä tekstikokoelmasta. Vanhan testamentin kirjat olivat lukuisissa erillisissä kirjoituskääriöissä, joiden ajoittaminen on monimutkaista.

– Hebreankielisten tekstien osalta olemme pitkälti yli tuhat vuotta myöhempien keskiaikaisten käsin kirjoitettujen kirjojen varassa, jotka eivät aina edusta varhaisinta tekstimuotoa, vaikka edustaisivatkin yhtä muinaista tekstimuotoa, sanoo professori **Jutta Jokiranta**.

Tutkimuksessa saadaan jatkuvasti uutta tietoa Vanhan testamentin alkukielisistä teksteistä. – Kaikista kirjoista ei ole myöskään olemassa tieteellistä editiota, jossa olisi punnittu eri käsikirjoitusten lukutapoja ja päätelty, mikä on varhaisin tekstimuoto. On siis vaikea sanoa, mikä Vanha tai Vanhin testamentti on.

VT28:n johtavat asiantuntijat saivat kuitenkin aikaan selkeät linjaukset olemassa olevien eri tieteellisten editioiden mukaan, ottaen myös huomioon Qumranin löydöt 1940–50-luvuilta.

– Kääntämisen onnistumiseksi on tiedostettava se todellisuus ja tutkimustilanne, missä olemme, ja tehtävä käytännöllisiä ratkaisuja, jotka perustuvat parhaalla mahdollisella tavalla jo tehtyyn tutkimukseen, Jokiranta summaa.

#YHDESSÄ. Kirkkopäivät ja Lähetysjuhlat 20.–22.5.2022 Oulussa

Piipiaseura on mukana tuottamassa ohjelmaa Oulun tapahtumaan.

Mielin kielen -tilaisuus toteutetaan yhteistyössä Lähetysseuran kanssa la 21.5. klo 10–11 Oulun tuomiokirkossa. Tilaisuudessa pohditaan vähemmistökielten asemaa eri näkökulmista. Tarinat todentuvat saamelaisten, viittomakielisten, lua- ja lomwekansojen sanoilla.

Murtaako UT2020-käännös kristillistä kielimuuria? -paneelikeskustelu järjestetään la 21.5. klo 13–14 Oulun teatterin suurella näyttämöllä. Tilaisuus käsittelee kristillistä kieltä ja Raamatun kääntämistä. Keskustelussa pohditaan kysymyksiä, joita nousee, kun vanha teksti sanotaan uusin sanoin.

Piipiaseuran koordinoima **Hiljaisuuden talo** toimii Kapitulin tallissa pe illasta 20.5. la iltaan 21.5. Ohjelma yhdistää mahdollisuuden hiljentyä hetkipalveluksiin ja lähteä kaupunkipyhiinvaellukselle yhdessä tai yksin. Paikalla on mahdollisuus kokea Raamattua myös bibliodraaman kautta.

Katso tarkemmat ohjelm tiedot: Kirkkopäivät.fi

Piipiaseuran osalta lisätietoja: **Satu Toukkari**, satu.toukkari@piplia.fi

Tässä olen – Päivittäisiä hengellisiä harjoituksia

"Missä olet, kun et ole itsesi luona", kysyi keskiajan rukoilija.

Sitä kysyy myös uusi kristillinen meditaatiomateriaali.

Kalevi Virtasen ja **Pekka Y. Hiltusen** **Tässä olen** -harjoitukset perustuvat ihmettelyyn ja eläytyvään lukutapaan. Raamattusitaatit ovat Piipiaseran UT2020-suomennoksesta.

Päivittäinen materiaali löytyy Piplia-sovelluksesta sekä osoitteesta Raamattu.fi. Piplia-sovelluksesta voi tilata myös päivittäisen muistutuksen puhelimeen. Kirjapaja on julkaissut tekstit kirjana.

Pitkäjänteinen työme kaipaa säännöllisiä kk-lahjoittajia. Oisitko sinä yksi heistä?

Lähetä viesti

PIPLIAKK numeroon 16499

ja lahjoitat 10 e/kk

Tuki kohdennetaan sinne missä tarve on suuri. Muut kuukausilahjoittamisen kohteet ja tavat, ks. piplia.fi/lahjoita

Huhtikuun Agricola-viikko ja Raamattusunnuntain kolehti

Agricolan päivää vietetään 9.4. Sitä edeltäen nautimme Agricola-leivoksia, jotka toimivat lukutaitotyön symbolina. Perinteinen ja vegaaninen resepti löytyvät sivulta: Agricola.fi. Agricolan päivän aikaan kerromme erityisesti Piipiaseurojen kansainvälisen lukutaitotyön merkityksestä.

Sunnuntai 10.4. on palmusunnuntai sekä Raamattusunnuntai.

Silloin evankelis-luterilaisen kirkon jumalanpalveluksissa kerätään kolehti Piipiaseuran Lukutaito naisille Afrikassa -ohjelmalle.

Lisätietoa Raamattusunnuntaista ja kolehtiaiheesta: [Piplia.fi](https://piplia.fi) > Seurakunnille > Raamattusunnuntai

Agricola-kävely 10.4.-18.9.

Agricola-kävely aloittaa vuonna 2022 kautensa Raamattusunnuntaina **10.4. Pernajan kirkolta**. Päivän yhteinen kävely päättyy Koskenkylän ruukille.

Agricola-kävelyn päätepiste on 18.9. Turussa. Silloin kävelään osuus Piikkiö-Turku. Päätösosuus toteutetaan yhteistyössä Turun Pyhiinvaelluskeskuksen kanssa. Turun tuomiokirkossa järjestetään klo 15 musiikillinen hetkipalvelus koko kauden Agricola-kävelyn päätteeksi.

Agricola-kävelyn muut etapit huhti-syyskuun aikana kävellään omatoimisesti tai ryhmässä. Agricola.fi-sivulta löytyy ohjeet Goole Maps -pohjaiselle omatoimikävelyille. Se vaatii jonkin verran suunnistustaitoa, sillä reittiä ei ole merkitty maastoon.

Ryhmäkävelyille on tietyt kävelypäivät. Ryhmäkävely tarkoittaa kävelyä yhdessä eli osallistuminen tapahtuu tulemalla lähtöpaikalle, eikä se vaadi ilmoittautumista. Lisätietoa: Agricola.fi

Pyhiinvaelluskortteja ja pientä Agricola-kävelyopasta voi tilata nettisivulta. Rohkaisemme myös muistamaan Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelmaa käveltyjen kilometrien mukaan! Piplia.fi > Lahjoita

Naistenpäivänä 8.3. Helsingin tuomiokirkossa järjestetään Lukutaitoa naisille Afrikassa -konsertti. Tilaisuus toteutuu koronatilanteen salliessa. Lisätietoa: Helsingin tuomiokirkkoseurakunta

Paavi Franciscus sai lahjaksi pohjoissaamenkielisen Raamatun

Oulun hiippakunnan piispa Jukka Keskitalon johtama ekumeeninen delegaatio tapasi paavi Franciscuksen tammikuussa yksityisvastaanotolla Vatikanissa. Tapaamisessa saamelaisasiat nousivat keskiöön.

Vierailun teemaan liittyen paaville luovutettiin uuden pohjoissaamenkielisen raamatunkäännöksen juhlapainos. Pipliaseurojen hankkeen tuloksena syntynyt käännös julkaistiin syksyllä 2019.

Tilaisuuteen osallistuivat osana delegaatiota saamelaispappi Mari Valjakka ja Inarin seurakunnan kirkkoherra Tuomo Huusko. Katolista kirkkoa edusti piispa emeritus Teemu Sippo. Piispa Jukka Keskitalo on myös Pipliaseuran hallituksen puheenjohtaja.

KUVA: MARJA KESKITALO

Seurakuntapastori TT **Anni Pesonen** kirjoittaa Piplia-lehden tämän vuoden raamattumietiskelyt. Hänen kirjansa Credo – Tieni mystiikkaan oli Vuoden kristillinen kirja 2021. Anni toimi myös Piplia-seuran UT2020-käännöksen ohjausryhmässä evankelis-luterilaisen kirkon edustajana.

IHANA MAA ON TULLUT OSAKSENI

Luin äskettäin hautajaisissa ääneen psalmia 16, jota olen rakastanut teini-iästä asti. Siinä kuuluu Jumalan yhteydessä eletyn elämän ihanuus. Siksi kai se on hautajaispsalmiksi valikoitunutkin.

Herra, sinä olet minun perintöosani,
sinulta saan ruokani ja juomani,
sinun kädessäsi on minun arpani. (Ps. 16:5)

Minun arpani. Niin paljon elämässä tulee kuin arpaonnena. Terveys ja sairaus, elämän lyhyys tai pituus eivät tule kohdalle ennustettavasti tai oikeudenmukaisesti. Joku oli sairaalassa sanonut tällekin vanhalle miehelle, jonka hautajaisissa oltiin, ettei hän ollut ansainnut viimeistä vaikeaa sairauttaan. Mies oli vastannut: ”Ei täällä kukaan saa ansionsa mukaan, kaikki saavat joko liikaa tai liian vähän.”

Pandemia on opettanut meille tätä asiaa uudestaan: että elämä on haurasta ja sattumanvaraista, meillekin. Raamattu kertoo, että perimmäinen turva ei kuitenkaan ole loukkauttamattomassa terveydessä ja hyvinvoinnissa, vaan Jumalassa. Siinä, että elämeppä tai kuolemmepä, me kuulumme Herralle (Room. 14:8). Meidän arpamme on Jumalan kädessä.

Ja silti, miten ihmeellistä riemua elämä sisältääkään. Ihana maa on tullut osakseni, kaunis perintö on minulle annettu. (Ps. 16:6)
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni. (Ps. 16:11)

Piipiaseura on käynnistämässä Vanhan testamentin uutta käännöstä. Ensimmäisenä valmistuu Psalmien kirja. Käännöstyön kunniaksi luin psalmin 16 myös vuoden 33 suomennoksesta.

Jae 5 on tässä teini-ikäni Raamatussa ollut sangen hämärä: ”Herra on minun peltö- ja malja-osani.” Siihen verrattuna vuoden 1992 käännös, ”sinä olet minun perintöosani, sinulta saan ruokani ja juomani” on huomattavasti ymmärrettävämpi.

Minulle rakkaimmat säkeet olivat kuitenkin ihanan kauniit jo edellisessä käännöksessä, tyyliltään vain vanhahtavammat.

Arpa lankesi minulle ihanasta maasta,
ja kaunis on minun perintöosani. (Ps. 16:6)
Sinä neuvot minulle elämän tien;
ylenpalttisesti on iloa sinun kasvojesi edessä,
ihanuutta sinun oikeassa kädessäsi iankaikkisesti.
(Ps. 16:11)

Tätä ylenpalttista iloa ja ihanuutta, ehtymätöntä iloa ja ikuista onnea, ajattelin viimeksi talvisella kävelyllä kimaltavaa hankea katsellessani. Taivaan kirkkautta maan päällä.

Kaunista kieltä on monenlaista, vanhahtavaa ja modernia, joten jään odottamaan uteliaana uusinta käännöstä.

Sitä ennen, iloa ja ihanuutta meille kaikille! Elämää Jumalan yhteydessä.

SUOMEN PIPLIASEURA

ma–pe 9–16

PL 54 | Maistraatinportti 2 A | 00241 HELSINKI
puh. 010 838 6500 | info@piplia.fi

piplia.fi | raamattu.fi | agricola.fi | pipliakauppa.fi

MYyntimyynnin puhelinpalvelu ma–pe 10–15
puh. 010 838 6520 | myynti@piplia.fi**ALUEELLISET PIPLIASEURAT****ETELÄ-HÄMEEN PIPLIASEURA**Siht. Seija Sunna
Tarjantie 79 A 12, 15950 Lahti
050 543 9812**ETELÄ-KARJALAN PIPLIASEURA**Siht. Jarmo Piispanen
Kolikkoinmäentie 37, 54410 Ylämaa
0500 482 597**ETELÄ-POHJANMAAN PIPLIASEURA****HELSINGIN PIPLIASEURA**Siht. Aira Häkkinen
Merenkulkijankatu 7 B 18, 02320 Espoo
aira.hakkinen@gmail.com**KESKI-SUOMEN PIPLIASEURA**Pj. Risto Vallipuro,
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18,
41160 Tikkakoski
040 545 8720, risto.vallipuro@evl.fi**KUOPION PIPLIASEURA**Siht. Terttu Möykkynen,
Hatsalankatu 8 B 45, 70100 Kuopio
050 302 0417, terttum47@gmail.com**LAPIN PIPLIASEURA**Pj. Matti Suomela
Notkontie 5, 99600 Sodankylä.
0400 399100,
matti.suomela@pp.inet.fi**MIKKELIN PIPLIASEURA**Pj. Osmo Luukkonen
Mikkelin seurakuntakeskus PL 21,
50101 Mikkelä
osmo.luukkonen@evl.fi**OULUN PIPLIASEURA**Pj. Seija Helomaa
Kirkkonniementie 6, 90900 Kiiminki
040 5793 245,
seija.helomaa@evl.fi
Aluekouluttaja Riku Korkeamäki,
puh. 044 020 2262,
riku.korkeamaki@gmail.com**PIRKANMAAN PIPLIASEURA**Pj. Anne Karhola
Kaskitie 12, 33540 Tampere
anne.karhola@tukenanne.fi**POHJANMAAN PIPLIASEURA**Pj. Teemu Kakkuri
Käenpolku 6 A, 92130 Raahen
040 6710 685, teemu.kakkuri@evl.fi**POHJOIS-KARJALAN PIPLIASEURA**Pj. Anna Holopainen
Leipurinkatu 16, 80100 Joensuu
045 175 4465,
anna.holopainen@elisanet.fi**SATAKUNNAN PIPLIASEURA**Pj. Aarno Niemi
Sampaanalantie 15, 26820 Rauma
040 531 4827,
satakunnan.pipliaseura@gmail.com**VARSINAIS-SUOMEN PIPLIASEURA**Pj. Daniel Räsänen
Liedon srk/ Hyvättyläntie 19,
21420 Lieto
daniel.rasanen@evl.fi**HALLITUS**Jukka Keskitalo (pj.), Anne Haverinen, Helsinki (SVKN),
Oskari Juurikkala, Helsinki (kat.), Risto Nurmela,
Parainen (ev.lut.), Satu Ruhanen, Joensuu (ev.lut.),
Minna Saarelma-Paukkala, Lahti (ev.lut.), Pia Sahi,
Kuopio (ev.lut.), Mikael Sundkvist, helsinki (ort.) ja
Jaakko Weuro, Helsinki (ev.lut.).**HENKILÖKUNTA**

Markku Kotila, toiminnanjohtaja 010 838 6512

Kansainvälinen työ

Kimmo Kosonen, lukutaitotyön johtaja, kimmo.kosonen@piplia.fi

Seppo Sipilä, johtava asiantuntija, raamatunkäännöstö 010 838 6514

Chris Pekka Wilde, johtava asiantuntija, raamatunkäännöstö
010 838 6501

Ari Vitikainen, johtava asiantuntija, lukutaitotyö 010 838 6521

Seurakuntapalvelu

Antti Siukonen, seurakuntapalvelun johtaja 010 838 6531

Paavo Huotari, asiantuntija, raamatunkäyttö 010 838 6521

Ulla Oinonen, sidosryhmäpäällikkö 010 838 6518

Satu Toukkari, sidosryhmäkoordinaattori 010 838 6534

Tuija Numminen, yhteyspäällikkö, myynti 010 838 6522

Viestintä ja varainhankinta

Terhi Huovari, viestintä- ja varainhankintajohtaja 010 838 6536

Hanna Paavilainen, verkkoviestintäpäällikkö 041 731 6414

Hanna Hokkanen, varainhankinnan päällikkö 010 838 6532

Anu Tuomainen, visuaalinen suunnittelija 010 838 6525

Hanna Vanonen, VT28: eksegetiikan asiantuntija 041 731 5356

Tuomas Juntunen, VT28: kieliasiantuntija 041 731 5359

Talous ja hallinto

Katja Hannula, hallintopäällikkö 010 838 6517

Satu Rissanen, taloushallinnon asiantuntija 010 838 6516

etunimi.sukunimi@piplia.fi, katso tarkemmat yhteystiedot: piplia.fi
esite- ja ilmaismateriaali: info@piplia.fi**TILAUSKORTTI**

- ☐ Tilaan Piplia-lehden ilmaiseksi (4 nroa / vuosi)
- ☐ Haluan ryhtyä kuukausilahjoittajaksi. Lähettämme ohjeet lahjoittamisen käynnistämiseksi.
- ☐ Tilaan esitteitä raamattutyöstä (n. 9 kpl / vuosi)
- ☐ Liityn kannattajajäseneksi (30 € / vuosi)
- ☐ Tilaan Piplia-seuran testamenttioppaan
- ☐ Tilaan sähköisen uutiskirjeen
- ☐ Olen muuttanut/osoitteessani on virhe. Täytä sekä nykyinen että uusi osoite.

Piplia-seura maksaa postimaksun

Nimi Sähköpostiosoite.....

Katuosoite Uusi osoite.....

Postinro ja -toimipaikka

SUOMEN PIPLIASEURA RY
TUNNUS 5005 291
00003 VASTAUSLÄHETYS

Mitä sinä jätät jälkeesi

Testamentti on oman tahdon ilmaisu jälkipolville siitä, miten haluat omaisuuttasi käytettävän sen jälkeen, kun itsestä aika jättää. Testamentilla voi varmistaa, että itselle tärkeät arvot ja asiat jatkavat elämää.

Tilaa Pipliaseuran uusi testamenttiopas ja lue, mitä kannattaa ottaa huomioon testamenttia tehdessä

- Tilaa opas sähköpostiisi osoitteesta: piplia.fi/testamenttiopas tai
- Täytä palvelulomake tämän lehden sivulta 15 ja tilaa opas postissa
- Puhelintilaukset: 010 838 6500

Tiesitkö, että osan omaisuutta voi testamentin kautta lahjoittaa myös hyväntekeväisyyteen? Testamenttilahjoituksella pienenkin summan voi osoittaa työhön, joka on lähellä omaa sydäntä. Jo hippusella hyvään voi olla suuri vaikutus.

UT2020 nyt myös kirjana

UT2020 julkaistiin mobiilikäyttöön vuonna 2020. Valtavan suosion verkossa ja äänikirjana saanut käännös on nyt saatavilla myös pokkarina. Käännös välittää alkukielen merkitykset rikkaalla, ymmärrettävällä suomen kielellä. Kirja sisältää myös kuuden kuukauden lisenssikoodin **Raamattu.fi- ja Piplia-sovellukseen**. Sivukoko 115 x 180 mm.

Ovh 24,90

Henkilöasiakkaiden tilaukset Sacrum.fi
Seurakunnat, järjestöt ja kirjakaupat Pipliakauppa.fi

voimasanoja
PIPLIA.